

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto. Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenjskih ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredno nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 50.

V Ljubljani, v soboto 29. februarija 1896.

Letnik XXIV.

Vabilo na naročbo.

S 1. marcem pričinja se nova naročba, na katero uljudno vabimo p. n. občinstvo.

„SLOVENEK“

velja za ljubljanske naročnike v administraciji:

Vse leto 12 gl. | Četrt leta 3 gl.
Pol leta 6 „ | Jeden mesec 1 „
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec.

Po pošti velja predplačan:

Vse leto 15 gl. | Četrt leta 4 gl. — kr.
Pol leta 8 „ | Jeden mesec 1 „ 40 „

Upravništvo „Slovenca“.

Zadnja državnozborna volitev na Kranjskem.

Zadnji terek so volila gorenjska in notranjska mesta državnozbornega poslance namestu odstopivšega gosp. pl. Globočnika. Propal je kandidat katoliško - narodne stranke gosp. Jelovšek s častno manjšino in izvoljen je bil gosp. kurat A. Koblar, kandidat „izvrševalnega odbora narodne stranke.“ Propadi in zmage se brz menjajo v političnem življenju; sam na sebi torej izid imenovanih volitev nima posebne važnosti. Liberalno časopisje, vzlasti „Slovenski Narod“, še vedno gospoduje po naših mestih in trgih. Izobraženstvo, vstevši uradništvo, je še preveč napojeno z liberalnimi idejami, da bi brez resnega umstvenega delovanja moglo umevati svetovni pomen katoliškega gibanja. Meščanstvu še vedno brni po ušesih stara obrekljiva publica, da

iščejo „ultramontanci“ svojega gospodstva. Živa katoliška zavest se je vzlasti po mestih izgubila. Upravičeno nejevoljo, ki grize obrtnike in hišnike vsled vedno slabših gospodarskih razmer, izrabljajo liberalni časniki in da bi ljudstvu odvrgli pozornost od pravega sovražnika, mu slikajo z najčrnejšimi barvami bavlav — klerikalizem in je hujskajo proti njemu.

Vse to nam je dobro znano in zato v sedanjih zmedenih političnih razmerah, ko je tako malo dejanske doslednosti mej načeli in delovanjem, ne pripisujemo posebnega pomena zadnjemu izidu samemu na sebi.

Pač pa so pomenljivejše okoliščine imenovane državnozbornske volitve. Kandidat katoliško - narodne stranke je bil ne duhovnik, nasprotna stranka je pa kandidovala duhovnika. To si je dozdevno v protislovju. Zato je naša dolžnost, da pojasnimo vso zadevo.

Gosp. Koblar je oglašil svojo kandidaturo „narodni stranki“, katere program je tudi podpisal, oglašil jo je pa tudi predsedniku kat. političnega društva s tem pristavkom, da ne podpisuje programa katoliškega shoda. Katoliškega političnega društva odbor je zato sklenil, da ne more priporočati njegove kandidature in je naprosil gosp. Jelovška, naj je prevzame.

Namenov, ki jih ima gosp. Koblar s tem, da se javno kaže kot pristaša katoliško - narodni nasprotni stranke, ne presojamo. Za nas so merodajna samo javna dejstva in njihova objektivna stran. Po nji je bila pa nujna dolžnost katoliško - narodne stranke, da se je uprla kandidatu, ki je liberalni stranki izpolnil vse pogoje, kar jih je zahtevala od njega, in kot njen kandidat ponujal se naši stranki.

Iz tega se razvidi, da se g. Koblar ni mogel smatrati kompromisnim kandidatom.

Katoliško - narodna stranka je dolžna svojemu obstoju in svoji časti, da spoštuje svoj program in kot politična stranka v javnosti brani njegov ugled. Če pa kedo izjavlja, da ne vsprejme njenega programa, potem tacega ne more vsprejeti za svojega kandidata, tem manj, če je dotičnik duhovnik.

Morda bi kedo ugovarjal, da je imenovani kandidat povdarjal, da se drži programa slovenskih in isterskih poslancev z l. 1891, kjer se katoliška vera imenuje temelj razvoju slovenskega naroda.

Izkušnja je pokazala, da vkljub temu skupnemu programu nekateri tistih, ki so ga podpisali, napadajo cerkev in vero in se kažejo strastvene nasprotne verskega življenja. Razlagajo si ga pač po svoje. Po naših načelih ni nikjer drugod katoliške vere, nego v vidni družbi katoliške cerkve, in katoliške cerkve ni brez vidnega papeža, brez škofov in duhovnikov. Avtoritetno načelo je temelj vsaki družbi in tembolj cerkveni, ker je cerkev od Boga ustanovljena in vladana družba.

Vsaka katoliška stranka je pred vsem dolžna oživljati v javnosti to zavest. Ob tem načelu se ločijo pravi katoličani od svojih nasprotnikov. Katoliške stranke morajo torej nujno braniti cerkveno oblast in naglašati, da je pokorščina do te oblasti bistveni znak katoliške vere. Kjer te ni, tam ne moremo govoriti o katoličanstvu. Merilo vere je jedino le učeča cerkev in sicer ne kaka abstraktna ideja cerkve, marveč učeča cerkev, ki konkretno obstaja, to je: za vesoljni katoliški svet — tisti papež, ki ravno ob tem času živi in konkretno vlada, in za posamezne škofije tisti škofje, ki konkretno izvršujejo svojo višjepastirsko službo.

Dobro vemo, da se ta načela morejo tajiti, toda nemogoče je trditi, da niso ta načela nauki katoliške cerkve in vsled tega katoliške vere. Tudi protestant in razkolnik, tudi brezverec mora to priznati.

LISTEK.

Stoletnica Gregorja Rihar-jevega rojstva.

Kaj še zakladov za tabo ostalo!
Mnogo si zlatih nam strunic navil:
Cerkev, domovje olepšal si zalo,
Rajskih dokaj si čutil nam rodil.
And. Praprotnik.

Upamo, da sedanji slovenski rod ne bo doživel osodnejše noči, kot je bil lanski velikonočni potres, a tudi ne ganljivejšega in veličastnejšega prizora kot je bila opravna slovesnost in zaobljuba, ki se je vršila vpričo tisoč in tisoč pobožnih src pod milim nebom. Ni se še prepevala Marijina pesem h krati iz toliko grl kot tedaj, odkar stoji bela Ljubljana.

Velika noč je porušila Ljubljano, Velika noč je tudi podrla moža, ki je bil ljubitelj in ljubljene slovenskega pobožnega ljudstva, moža, ki je prvi in doslej — smelo trdimo — tudi zadnji umel vlti pesem iz srca v srce. Toda ne v srce jednega, v srce posameznika — ne — njegove pesni so se vprijele naroda, družbe, in bile v kratkem zato tudi njegov zaklad, njegovi — ljudski biseri.

Da je doživel slavni Rihar oni trenotek, ko je jezero ljudstva pelo „Marija, k tebi vboge reve!“ da je mehkosrčni Rihar videl toliko rosnih očí, kot

jih je bilo tedaj — rosnih ob preprosti pesmici — tedaj bi bil izvestno izrekel taiste besede, kot jih je govoril dan pred smrtjo svojemu bratu Antonu: „Nisem še zadosti delal; ako mi ljubi Bog zdravje podeli, še bom delal v čast Marijino“. Ali če se njemu ni zdelo zadosti, zadosti se je zdelo Bogu. Klical ga je: „Pridi dobri in zvesti hlapec!“ In ta je bil slavni Gregor. Res je, da je prejel od Boga pet talentov. Ali on je porabil vse — do zadnjega — porabil samo v slavo in čast božjo, porabil tako, da je brez dvoma pridobil še drugih pet.

Ce kdaj velja latinski rek „Nomen — omen“, velja pri Gregorju. On je bil pravi buditelj — Gregor — buditelj svoj in svojega naroda. Hrepenel je po luči, po dnevu, po znanju. Tema, ki je obdajala um skromnega pograbskega [orglarčka, ta ga je bolela. Želel je, da se probudi, prosvetli — in kaj nauči.

Ali sreča mu ni bila ugodna, kakor mnogim drugim, ki jim prinese k zibeli, česar jim je treba, da se izobrazijo. Slavni Rihar se je učil prav za prav k r a d o č. Kar je mimogrede videl, od strani opazil, to si je zapomnil, po tem se uril neprenehoma. In prav zato, ker ga ni priganjala ne sreča, ne lepa prihodnost, ne slavohlepe, zato je ohranil on, sin i z n a r o d a, na tej trnjevi izobraževalni poti srce za n a r o d. In tega probuditelj je bil Gregor,

probuditelj v lepi cerkveni, domači glasbi. On je ljubil Boga, pa ljubil svoj narod. Ni mu bilo dovolj, da bi sam hvalil Boga in ga slavil; ne, z Davidom je vabil: „Laudate Dominum omnes gentes, laudate eum omnes populi!“ (Hvalite Gospoda vsi rodovi, hvalite ga vsa ljudstva.) Ali ker mu je bila zaprta pot do r o d o v, odprl si jo je sam do r o d a, katerega stebelce je bil sam. In ta rod je sklenil navdušiti za slavo božjo, v srečo tega naroda vlti tista čuvstva, katera so gorela v njegovih prsih. In vlil jih je, njegovo delo ni bilo prazno, njegov duh je prešinil narod. In kolikor cerkev, kolikor veselih poštenih družb je bilo po Slovenskem, tolikokrat so se ponavljala in vnovič porajala čuvstva porojena prvič v srečo blagega Riharja. In ta pojav je najsijajnejši dokaz, da ni bil Rihar skladatelj za se, skladatelj za posameznika, ampak da je bil narodni glasbenik in vsak umetnik je tem slavnější čimbolj je popularen, če so njegovi umotvori zares kmalu priljubljena lastnina narodova.

Ker so zasluge Riharjeve zares neprecenljive, mislili bi, da bo tudi povsodi in od vsakega tako čislani. Ali to ni povse resnično. Navadno se dogaja na nehvaležni zemlji, da slavimo in spoznavamo vrle može šele po smrti. Naj so tudi imeli napake, vse te zakrivamo skrbno s plaščem krščanske ljubezni; da večkrat celo to zakrivanje ni več krščan-

Iz tega izvajamo strogo objektivni znanstveni zaključek, da tisti ni več katoličan, ki podira cerkveno oblast in izpodkopa v cerkvi avtoritetno načelo.

Mimogrede omenjamo, da je spoštovanje cerkvene oblasti temelj vsaki drugi družbi, ker natorna oblast sama po sebi razpada tam, kjer se ruši nadnatorna.

Sedaj si pa oglejmo po teh načelih naše razmere. Če tudi ne vpoštevamo, da je nasprotna stranka stranka korupcije in breznačajnosti, če se tudi ne oziramo nato, kako sramotno izdaje svoje jedino narodnostno načelo, kedar se gre za njene dobičke, in je že vsled tega boj proti nji neizogiben, jo moramo zavoljo njenega proticerkvenega in protiverskega značaja obsojati. Slovenskemu ljudstvu se ne more pripetiti večja nesreča, nego če je ona dobi v svojo oblast. Spisi in govori naših liberalcev, kakor tudi izbruhi njihovih listov, se pišejo in govorijo v znamenju sovraštva proti veri, škofu in duhovstvu.

Tisti, ki tožijo škofa po krivem, ga tudi sodijo po krivem iz tega jedinega vzroka, ker so proti vsakemu škofu, proti vsaki cerkveni oblasti. Duhovniki so jim abotni hinavci in vse cerkveno življenje jim je komedija. Kedor je bral Emil Leonove in dr. Tavčarjeve romane in povesti, kedor bere Narod, se o tem prepriča lahko malo-ne vsak dan.

Temu ne nasprotuje, da se včasih pohvali kak škof ali kak duhovnik. Ta taktika je ravno najboljšo sredstvo v dosego glavnega namena. Hvali se namreč pojediniec samó, kedar ga je mogoče spraviti v nasprotje z drugimi. Posamen škof ali duhovnik se zato povzdiguje sem pa tja, da se tem bolj čuti udarec, ki ga pri tem dobé drugi škofje in duhovniki.

Pri zadnji državnozborni volitvi smo imeli ravno ta slučaj. Znan je ukaz našega škofa, v katerem se duhovnikom prepoveduje zveza s cerkvenimi nasprotniki. Posebne modrosti ni treba človeku, da razvidi, kje so pri nas ti ljudje. G. Koblar je kandidoval kot kandidat „narodne“ stranke. Javno se je torej izgraval duhovnik proti svojemu škofu in zato je bila še posebej naša vestna dolžnost, da nismo podpirali te kandidature.

Dejali smo že, da ne moremo preiskovati nimenov g. Koblarja, a objektivno presojevani dogodki zadnjih dni nas silijo, da javno obžalujemo veliko pohujšanje in nešteto нравno škodo, katero je povzročila njegova kandidatura. Bog daj, da bi se to pri nas ne ponavljalo nikedar več. Vsi, katerim je na srcu časna in večna sreča našega ljudstva, pa naj se s tem večjo vnemo oklenejo skrivnostnega Kristusovega telesa v katoliški cerkvi, pomneč sv. Ciprijana besedij, da „ne more imeti tisti Boga za očeta, ki nima cerkve za mater“ (De unit. Eccl. 6.) — Resno je življenje v naših dneh; razkosano in razcepljeno je vse, kamor pogledaš. Jedino trdno stališče, jedina varna opora je vernemu očesu — cerkvena oblast, katere stalnost je zagotovil sam božji Odrešenik. Tam kjer ni vere, seveda tudi ni zaupanja v Odrešenikove besede. Zato pa vlada ondu nered

in nemir, katerega sovražnik iz zavisti skuša zatrositi tudi v veličastno, neizpremenljivo trdnjavo sv. Cerkve. Skrbimo vsak zase in za svoje, da se mu to ne posreči!

Državni zbor.

Dunaj, 28. februarja.

Predsednik bar. Chlumeccky se s toplimi besedami spominja smrti nadvojvode Albrehta Salvatorja ter si izprosi dovoljenja, da v imenu zbornice izrazi sožalje na Najvišjem mestu in nadvojvodinji Mariji Imakulati.

Nato zbornica nadaljuje debato o „srednjih šolah.“

Posl. baron Wassilko zahteva rumunske paralele na črnoviški višji gimnaziji ter učiteljsko pripravnico z rumunskim in rusinskim poučnim jezikom in da se odpokliče deželni šolski nadzornik Tumlirez, ker ne zna rusinskega in rumunskega jezika.

Posl. dr. Menger najprvo naglašja, da glede celjske gimnazije ni še predrugačil svojih nazorov. Slovenska gimnazija v nemškem (?) Celju le pomnožuje nasprotja mej slovenskimi in nemškimi učenci. Učenci na slovenski gimnaziji so v nasprotju z jednim kulturnim jezikom, v katerem si pridobivajo omiko. Že iz stvarnih razlogov treba glasovati proti postavitvi za Celje. Dalje izraža željo, naj bi se učna doba skrajšala, namesto rimskega davčnega zakona predaval avstrijski, nižje srednje šole naj so jednotne ter si učenci v višjih razredih izbirajo svoj poklic, tako bi ne bilo toliko izgubljenih dijakov, ter priporoča pouk v francoščini in angleščini.

Posl. Začek, kot generalni protigovornik naglašja, da se gre pri tem naslovu le za slovensko gimnazijo v Celju, katero je posl. dr. Hofmann imenoval sramoto za nemški narod. Ta izrek je značilen za narodnostne razmere v Avstriji. In nemški nacionalci so navzlic temu hoteli, da bi njihovega pristasa volili v kvotno deputacijo. Nič boljši niso nemški liberalci, ker se upirajo narodnim potrebam nenemških narodov. Dalje govori o razmerah na Moravskem. Skoraj tri četrtine prebivalstva so češke narodnosti, a Nemci imajo 27, Čehi 15 srednjih šol. Češka gimnazija v Opavi obstaja le 14 let, a šteje danes 300 učencev, dočim jih ima nemška 257. Slovanskih ljudskih šol v Sleziji skoraj ni, nemški pouk je za češke učence prava muka. Konečno zahteva, naj bi vlada poddržavila več čeških srednjih šol na Moravskem.

Posl. dr. Sokolovski zahteva večjo svoto za popravo katedrale v Krakovu; obžaluje pomanjkanje srednjih šol v Galiciji, zahteva pouk domače zgodovine na srednjih šolah in lokacijo učencev.

Posl. Morre nasvetuje glasovanje po imenih. — Postavka je bila vsprejeta s 141 proti 108 glasovom.

Resolucija posl. dr. Hofmanna, naj se slovenska gimnazija iz Celja premesti drugam, se izroči budgetnemu odseku.

Nato se prične obravnava o „industrijskih in posebnih šolah.“

Posl. Schwarz govori o obrtnih šolah na Češkem.

Vladni zastopnik grof Latour zagotavlja, da hoče vlada ustanoviti dve novi obrtni šoli na Češkem.

Posl. Hauck nasvetuje, da se poddržavijo zasebne trgovske šole.

Posl. Habermann naglašja važnost kemične industrije.

Konečno se je pričela debata o ljudskem šolstvu. Prihodnja seja bo v ponedeljek.

Slovenska stolica v Gradcu.

(Govor posl. Kluna v drž. zboru dne 25. febr.)

(Konec.)

In kaj naj se zgodi? Na dunajskem vseučilišču se predava le slovanska filologija, kar je umevno. Mi moremo le želeči, a ne zahtevati, da se tukaj na Dunaji ustanovi še posebna stolica za jugoslovanske jezike, kar je minulo leto v budgetnem odseku naglašal nedavno umrli dalmatinski poslanec dr. Klaić in s čimur bi bilo posebno nam kranjskim Slovencecem ustrezno, ker zaradi mnogih za kranjske visokošole določenih ustanov naši dijaki posebno radi obiskujejo dunajsko vseučilišče.

Toda pravico imamo, da to zahtevamo za vseučilišče v Gradcu. (Tako je!) V ta namen je bilo ustanovljeno, da je višje izobraževališče za mnogojezične, notranjeavstrijske dežele, kakor se jasno razvidi iz dotične ustanovne listine nadvojvode Karola z dne 1. januarja 1585, kjer se glasi: „Iam antedictum publicum studium gymnasium et universitatem pro commemoratis venerandae Societatis Jesu sociis in nostra civitate graecensi, Styriae Metropoli, eum in finem instituere et erigere intendimus, ut quod alii principes suorum subditorum salutem, illud nos quoque, plures easque ampliores diversarum nationum et linguarum provincias possidentes, multo majori ratione et iure posse omnes intelligant.“

Jednak odstavek najdemo v ustanovni listini nadvojvode in poznejšega cesarja Ferdinanda II. iz l. 1602. Tako najdemo tudi v papeževi potrdilni buli z dne 1. januarja 1585 besede: „... ut ampliores manipuli ex diversarum nationum et linguarum agris, quarum provincias dictus Carolus Archidux possidet.“

Ako pa mora graško vseučilišče po svoji ustanovi biti izobraževališče za mnogojezične notranjeavstrijske in južne dežele naše države, potem mora biti tako uravnano, da more ustrezati temu namenu. Dokler je bil na vseučiliščih poučni jezik latinski, bilo je primerno preskrbljeno za vse narode in jezike; ko pa se je mrtva latinščina morala umakniti živim jezikom, se to na graškem vseučilišču več ne godi. Akoravno na Štajerskem prebiva tretjina Slovencev, katerih sinovi v deželni stolnici obiskujejo višje nauke in za katere je nadvojvoda Karol ravno tako ustanovil vseučilišče, kakor za nemške sodeželane; akoravno tudi iz drugih slovenskih dežel pri-

sko, posebno v novi dobi, kar je marsikako mlado srce prevarilo in zapeljalo na krivo pot, — na pot oboževanega psevdounaka. Pri Riharju so nekateri hoteli pravilo preobrniti: Rihar je bil v življenju priljubljen in slavljen, po smrti pa ne bo. In kmalu da ne bo; ali tega ni kriv sam, marveč krivi so tisti, ki so ga porinili preveč v kot. On ne more do ljudstva, ljudstvo ne pride do njega: „ignoti autem nulla cupido“.

Mislim, da najbolje slavimo spomin moža, ki je oral ledino slovenskega petja, ki se ni utrudil do zadnjega dne, ako ga skušamo posnemati vsaj v jedni stvari: „Pridobimo si duha Riharjevega in sejmo ljubezen do Boga in Marije med naš narod, kakor jo je sejal on. In zrno te ljubezni so gotovo Riharjeve pesmi — zato jih ne opustimo in ne pozabimo nikoli.“

A. O. R.

Slavnostni govor.

(Spisal Mrázov.)

(Konec.)

Ce bi ga spodili iz službe še tako sramotno, on bi ponižanje pretrpel in si iskal kruha drugod; ali da žali kdo njegov ponos na ta način! — Prosen, ki je bil najbolj srečen tedaj, če se je mogel s kakšno stvarjo odlikovati pred drugimi, trpel je te dni toliko, kolikor ne prej v vsem svojem življenju.

S prva si Malki niti povedati ni upal, kaj ga mori. Gledal je v strop, kadar je bil doma, a ko je legel, premetaval se je po postelji in sanjal nemirne sanje. Na cesti se je ogibal, da ne bi srečal kakšnega znanca; vsakomur je bral na obrazu zasmeh in roganje: „Zdaj vidiš, ti, Prosen, kaj si! Pisar, čisto navaden pisar in družega nič. Kaj si se domišljal o svojem umu, o svojih idejah! Ali ni Muden mali bog proti tebi, če ravno zna komaj pisati: denar je denar, a pisarji ga nimajo.“

Prišla je nedelja. Prosen je do konca tedna še zmirom upal, da pride Mudnova dekla, naj se brž pripravi; izpredvideli so, da so mu storili krivico in obžalujejo... On, Prosen, bi se nekoliko branil, samo zastran lepšega, naposled pa bi ponudbo vendar vsprejel. A dekla ni bilo.

Malki se je začelo čudno zdeti, da Ivan tako molči. Naposled, v nedeljo proti večeru, opomni začudena:

„Kaj vendar misliš, Ivan? Čas je, da se oblečeš.“

On pa sedi pri mizi tiho, podpira si glavo z jedno roko, z drugo bobna po mizi in gleda skozi okno. Pri besedah Malkinih se mu napolnijo oči s solzami in grize se v drhteči ustni. Zena stopi k njemu in mu pogleda v obraz.

„Ali kaj ti je vendar, Ivan? Kaj so ti storili? Ali so te kaj razžalili?“

Prosen ji dene roko krog vratu in zajeclja s tihim, tresočim glasom: „Veš, Malka... ne marajo me več... ker sem pisar... Dobili so družega...“

Druge besede so se izgubile v krčevitem ihtenju. Naslonil se je z glavo na mizo in si zakril obraz z rokama.

Malki je bilo težko pri srcu; ni vedela, kako bi ga tolažila; sama je bila žalostna.

Začne se mrčiti.

Prosen vstane in hodi z nejednakimi, nemirnimi koraki po sobi. Časih postane, gre k oknu in pogleda na cesto. Zunaj je postalo že čisto temno. Ura je polu osmih in ob osmih se prične veselica. On ne pojde tja, čemu bi tudi hodil? Da bi ga gledali od vseh strani in si pomežikovali: „Ali ga vidite, ali ga vidite? Letos ga niso več marali! In prav so imeli! Kaj bo pač tak pisar, takov nič!“

Pri sv. Petru bije osem. Zdaj se pripravlja Projec, da stopi na oder... Kako bo govoril?... To si je ponavljal Prosen do stokrat. Da bi ga mogel neviden poslušati, da bi ga mogel vsaj videti, kako bo vzdigoval roko, kako bo veličastno, ponosno stresaval z glavo.

Hipoma poskoči, ogrne suknjo in stopi na cesto. Pri Mihelu so vsa okna razsvetljena: vsi so že zbrani, le par zapoznenih povablencev je še ravnokar pohitelo skozi vrata.

Prosen pogleda krog sebe, — nikogar ni.

hajajo dijaki v velikem številu v Gradec, akoravno obiskujejo to vseučilišče tudi primorski in dalmatinski Hrvati; vendar ni bilo v zadnjih 20 letih nobenih predavanj o slovenskem ali hrvaškem jeziku ali slovstvu.

V Gradcu je le stolica za slovansko filologijo, zato zahtevamo še posebna predavanja v jugoslovanskih jezikih. Ta predavanja pa so že radi tega potrebna, ker še nimamo kompendija za slovenski jezik in slovstvo, ki bi mogel vsaj nekoliko nadomestiti taka predavanja. Naši juristi in profesorji, ki morajo uradovati in poučevati slovenski in hrvaški, nimajo prilike, da bi se temeljiteje izobrazili v slovenskem jeziku in bi mogli zadostno izvrševati svoj poklic. Ze l. 1891 je pri drž. proračunu posl. Suklje nasvetoval resolucijo, naj bi vlada ustanovila stolico za slovenski jezik in slovstvo.

Naučni minister je tedaj odgovoril, da v Gradcu ni nobenega docenta za slovenski jezik, ter je pristavil: Ko se najde v resnici sposobna moč, ki dobi „veniam legendi“, bode naučna uprava blagohotno podpirala to željo.

Taka sposobna moč se je našla in naučni minister mu je dal dovoljenje predavanja ter tudi dovolil primerno remuneracijo. Toda, gospoda moja, to ne zadošča. S tem se le poskuša s slovenskim jezikom na graškem vseučilišču, in vse je odvisno le od blagohotnosti naučne uprave. To nadomestilo za stalno stolico je namenjeno v prvi vrsti za neslovenske poslušalce, ki se hočejo učiti slovenski. Te ni dovolj za slovenski jezik in slovstvo, treba je redne stolice, kakor so na drugih vseučiliščih za češki, poljski, rusinski, rumunski in italijanski jezik.

To je pripoznala tudi modroslovska fakulteta v Gradcu, ker se je že pred 5 leti izrekla proti lektoratu ter izjavila za posebno stolico; ob enem naj bi se oziralo tudi na hrvaški jezik.

Tudi sedaj bi ne ugovarjala modroslovska fakulteta proti taki stolici, ker se je dotični lektor pokazal učenjaka in ga spoštujejo vsi profesorji. Mimogrede pa omenim, da je naučna uprava imenovala profesorje, ne da bi vprašala za mnenje fakulteto.

Iz statističnih izkazov pa je razvidno, da več ko polovica slovenskih učiteljev in profesorjev dovrši svoje nauke v Gradcu in da je ondi več slovenskih in hrvaških slušateljev, kakor v Črnicah rusinskih ali celo rumunskih. Na črniškem vseučilišču je povprek 37 rusinskih slušateljev, na graškem vseučilišču pa je bilo v šolskem letu 1889/90 Slovencev 53, Srbov in Hrvatov 173, skupaj 226; 1890/91 Slovencev 63, Srbov in Hrvatov 184, skupaj 247; leta 1891/92 90 + 185 = 275; leta 1892/93 83 + 187 = 270; l. 1893/94 94 + 208 = 302.

Iz tega se razvidi, da treba v Gradcu posebne stolice za slovenski jezik in slovstvo in tudi za srbohrvaški jezik. Ta stolica je opravičena in tudi nujno potrebna.

Zato toplo priporočam to vprašanje vis. vladi, posebno ministerskemu predsedniku, ki je ustregel potrebam rusinskega naroda, in g. naučnemu mini-

Tiho, kakor tat, se splazi po stopnjicah, postane pri vsakem drugem koraku in se strese, če zaškripljejo kakšne duri. V prostorni veži gori luč; vrata v čitalnično dvorano so zaprta. Prosen se približa po prstih.

Razločno se čuje iz dvorane glas govorečega človeka, a razumeti se ne more veliko. Časih malo pojema, a precej na to zabuči tem glasneje: „Slavna gospoda!“ ali: „... Domovina naša!“ Zdaj je nehal govoriti in burno ploskanje zagrmí. „Izvrstno! Živio! Slava!“

Prosen je zabodlo v srce. Omahujé, kakor v sanjah, se vrne domu, odloži suknjo in sede. Njegov obraz je prepaden, a oči mu zalivajo solze.

„Malka, jaz ne ostanem več na Bregu... Le tiho, ne ugovarjaj mi!... Jutri odpovem službo notarju, pojutrišnjem pa v Ljubljano! Mesto je veliko, tam se že dobi oprava.“

Leto potem sem videl Prosen v Ljubljani. Strašno je shujšal; iz obraza so mu štrlele kosti, a osinela koža se mu je vsa nagrbančila. Pisal je pri nekem advokatu.

Zena mu je stregla, a razvedriti ga ni mogla nikoli. Lani je umrl. — Malka pa se živi dobro ali slabo s tem, da šiva in ima dijake na stanovanju. Omožila se doslej še ni v drugič. A zamisli se in povesi glavo, kadar čuje katerega svojih varovancev deklamovati.

stru, ki je že storil prvi krak; naj se reši ta stvar ugodno za Slovence, ne da bi nasvetovali novo resolucijo. Načelo, da dvakrat dá, kdo hitro dá, velja tudi v duševnih potrebah. In v takih potrebah glede visokih šol smo Slovenci in Hrvati. (Živahna pohvala.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 29. februarja.

Izd dunajskih občinskih volitev. Včeraj smo ob kratkem poročali o veleugodnem vspehu odločilnega boja mej krščanstvom in židovstvom v tretjem razredu. Združeni dunajski kristijani so z glasovnicami v rokah pokazali na vsi črti, da ne marajo več nositi krutega židovsko-liberalnega jarma. Iz naslednjih podatkov je razvidno, da antisemitje niso obdržali samo števila glasov zadnjih septemberskih volitev, marveč so jih še pridobili 5153. Pri zadnjih volitvah se je oddalo 30.430 antisemitskih in 11.101 liberalnih glasov, sedaj pa so jih oddali prvi 33.556, liberalci pa le 9074 glasov. V naslednjem podajemo večine glasov po posameznih dunajskih okrajih: Notranje mesto 232, Leopoldovo mesto 266, Landstrasse 2315, Wieden 1313, Margarethen 2260, Mariahilf 1474, Neubau 2013, Jožefovo mesto 1199, Alsergrund 1007, Favoriten 1109, Simmering 605, Meidling 1403, Hietzing 1001, Rudolfsheim 1293, Fünfhaus 1104, Ottakring 2086, Hernals 1574, Währing 1587, Döbling 641 glasov; skupno imajo toraj protisemitje 24.482 glasov večine. Socijalni demokratje so oddali skupno ca. 1000 glasov, katerih kandidatje so pa dobili le neznatno število glasov. Tudi dunajski Čehi so postavili v nekaterih okrajih svoje kandidate. Nepopisno veselje je zavladalo po vseh delih dunajskega mesta, ko se je proglasil vspeh splošno mirno se vršečih volitev. Mej živahnimi živio-klici na dr. Luegerja in njegove zveste pristaše so se razšli mnogoštevilni volilci, v svesti si, da so s svojim glasovanjem pomogli dobri stvari. Nasprotno pa je vladala brezmejna poparjenost med židovstvom in socijalno demokracijo, ker jim ni prinesel nikakih obrestij mej volilce potrošeni denar. Izpreviditi morajo, da v krščanskem Dunaju ni zanje pravega mesta in da je konec njihovega vladanja. Zastopnica dunajskega židovstva „Neue Freie Presse“ pravi v svojem včerajšnjem, jeremijad polnem uvodnem članku, da more poročati o izidu zadnjih volitev „le z ono resignacijo, s katero se zamore opazovati opustošenje povzročeno po toči ali požaru“. „Nič ni koristilo“, pravi dunajska židinja v svojih lamentacijah nadalje, „da se je od zgoraj in spodaj pritiskalo na pogubni tok, ki poplavi seboj, kar doseže, nič ni pomagalo, da se je pokazala na bojnem polju socijalna demokracija, mlada stranka, katerej se nikakor ne more odrekatí mišljenje za ljudstvo, in katere program je v mnogih točkah popolno umesten za sedanje razmere, nasprotniki so prodrli s toliko večino na vsi črti. Z geslom „Lueger ali Baden“ je zmaga antisemitska stranka in cel Dunaj se ji je vdal. Kako daleč ji bode sledilo dunajsko prebivalstvo in kaj bode doseglo pod njenim praporom, videli bomo pozneje; toda ako se Dunajčanom ne bode tako išlo, kakor se jim sedaj prorokuje, potem naj tožijo jedino le sami sebe“. Zadnja bilka, na katero se je naslanjalo židovstvo, socijalna demokracija, se je prelomila na sredi deročih valov in potegnila seboj vse liberalne mameluke. V zadnjem hipu se je židovstvo oklenilo tiste stranke, ki je najmanj zmožna pomoči človeštvu iz brezdnega socijalnih teženj, in ravno vsled tega je še sijajneje propadlo, kakor poprej. Krščanstvo pa se veseli zmage nad židovskim kapitalizmom, katerega nadoblasti bode za vedno odklenkalo.

Škofovsko posvetovanje v Budimpešti. Pod predsedstvom kneza primasa Vaszary-ja se je otvorilo 27. t. m. posvetovanje ogerskih škofov, katerega so se razven šestih udeležili vsi cerkveni dostojanstveniki. Vprašanje gledé vravnave kongrue se je omenjalo le površno. Škof Steiner je stavil pismen predlog gledé beatifikacije takozvanih kašavskih mučenikov, dveh jezuitov in jednega kanonika, ki so umrli mučeniške smrti v Homoni v 17. stoletju. Predlog se je vsprejel soglasno ter se je sklenilo, naj se pri sveti stolici dela na to, da se vrši slovesnost mej slavnostjo tisočletnice. Dalje se je sklenilo, da se vrši ob tej priliki shod katoliških učiteljev. Konečno se je prebral dopis ministerskega predsednika, v katerem se vabi episkopat, da se udeleži slavnosti tisočletnice. Sklenilo se je, da se ude-

leži cerkvenih slovesnostij in corpore. Na katoliških šolah se dovoli 17. maj prost. Tudi povodom razstave krone sv. Stefana se udeležijo ogerski škofje.

† **Dr. Ante Starčević** Včeraj je umrl v Zagrebu po dolgi bolezni vodja stranke prava, dr. A. Starčević. — Vsi hrvaški listi brez razločka stranke se ob tej priliki klanjajo njegovemu plemenitumu, neupogljivemu značaju. — Žal, da je v svoji železni doslednosti ne ozirajoč se na dejanske razmere bil v mnogem kriv nepotrebnih razporov na Hrvatskem. — Pokojni Starčević je bil rojen leta 1823. Bil je doktor modroslovja ter je študiral štiri leta tudi bogoslovje. Leta 1848 pa ga je naklonilo drugim strokam. — Živel je celo življenje reven, in je tak tudi umrl. V svoji oporoki odklanja za svoj pogreb vsako slovesnost, vence, petje, pokopljejo naj ga v leseni, nepobarvani rakvi itd. Vse kaže, da si je Starčević vsikdar ostal enak. Pokoj njegovi duši, hrvaškemu narodu pa na njegovem grobu slovo in prepotrebno katoliško organizacijo.

Belgija. Kriza v belgijskem ministerstvu se je preje polegla, nego se je moglo misliti, kajti v teku dveh dni je odstopil ministerski predsednik de Burlet in bil na njegovo mesto imenovan dosedanji finančni minister Smet de Nayer. Liberalno časopisje z vidnim veseljem objavlja odstop ministra de Burleta, ki je uvedel nov versko-šolski zakon in s tem dal cerkvi v šolah isto oblast, katere jej pripada po vsej pravici, ako se hoče uspešno vzgojevati naidebudo mladi. Občutljiv udarec je povzročil liberalni in socijalistični stranki sploh in krepko pobijal vse liberalne nakane. Žal, da ni mogel vztrajati na danem si potu in se je moral prezgodaj umakniti z bojišča. Umakniti se mora celo iz Belgije ter kot poslanik v Lizboni gledati, kako prihajajo na površje njegovim načelom nasprotni močje. Mož, ki bi bil v sedanjih razmerah najpotrebnejši na državnem krmilu, se mora umakniti svojim nasprotnikom. Res je sicer, da je sam prosil, naj se mu odvzame težko breme, ker je radi bolehnosti ne more več prenašati, toda temu so krivi vedno večji napadi od strani nasprotnikov, ki niso poprej odjenjali, da so dosegli svoj namen. Novi ministerski predsednik sicer ni pokazal še nikjer določne barve, vendar pa se trdi, da najdejo v njem liberalci krepko zaslombo. Novoimenovani zunanji minister je v inozemlju še popolno nepoznan.

Irci. V angleškem parlamentu so zopet burne debate o irskem vprašanju. Irci hočejo pokazati, da še niso odložili svojega orožja, niti sklenili miru z angleško vlado. Med saboj so Irci razdeljeni v več strank, ki se strastno pobijajo; a če pride na vrsto homerule ali katero drugo važnejše irsko vprašanje, tedaj so jedini kot jeden moč nasproti Angležem, ramo ob ramo stopijo v boj za svoje teptane pravice parneliti, antiparneliti, healiti itd. Tako je nedavno irski poslanec Dillon predlagal k adresi dostavek: Nj. Veličanstvu naj se ponižno pojasni, da so sedanji ministri globoko užalili irski narod, ker zavračajo vsako predlogo za homerule. — Naravno, da je sedanja vlada odločno odklonila ta dostavek, kajti za svojo zmago pri zadnjih volitvah se ima večinoma zahvaliti svojemu upor proti irskim zahtevam. Državni tajnik za Irsko je to tudi priznal, vendar pa v nasprotju s Salisburyjem naglašal, da homerule le spi, in sicer tako dolgo, dokler je na krmilu sedanja vlada, in mej tem časom utegne zaspati. Mi jako dvomimo, da bi Irci kedaj odnehali od svoje zahteve po samoupravi. Stoletje že traja ta boj, najboljši irski močje raznih stanov stali in pali so v tem boju, ki se more prisposodljati le krvavim bojem raznih narodov pod turškim jarmom. Ircu je v krvi sovraštvo do angleških lordov, a kri ni voda. — Chamberlain sam je nedavno z ozirom na boje v Transvaalu trdil, da tako dolgo ni miru v deželi, dokler velik del prebivalstva ali celo njega večina ne dobi svojih pravic. Isto velja o Irski. Velika večina irskega prebivalstva je katoliška. Leta in leta pa že irski poslanci v parlamentu ponavljajo zahtevo, da bi angleška vlada jednako podpirala irske katoliške šole in sploh vzgojo irske mladine, kakor podpira protestantske, angleške. Vse prošnje, vse zahteve so brez uspeha. Irske ljudske šole, katere vodijo krščanski bratje, celo protestantje priznajo in hvalijo kot najboljše. Irci si morajo sami navzlic veliki revščini graditi in vzdrževati ljudske šole in krščanski bratje morajo večinoma zberati vse potrebne troške. Isto velja o srednjih in visokih šolah: protestantom vse, katolikom nič. Dne 13. t. mes. sta irska poslanca Sharpe in Flyun zopet ponovila prošnjo, naj bi vlada podpirala katoliške šole za

Irce, toda vlada jih ne smatra niti odgovora vrednimi. Znani Dillon se je na to nevoljen skliceval na milijone Ircev v Ameriki, Avstraliji in južni Afriki. In kaj mu odgovori polkovnik Saunderston v svoji angleški oholosti? „Da, vi Irce ste rodovitni kot zajci, ki so prava nadloga v Avstraliji!“ In vladni pristaši so mu ploskali! Ali je potem čudno, da vsplamti stari gnev, da so Irce zakleti sovražniki Angležev, svojih gospodov? Zato zakliče jeden izmed irskih poslancev: „Vse sovraži Angleže, in mi ne delamo nobene izjeme.“ — „Nemčija, Francija, Rusija, Amerika, Transvaal, vse je proti Angliji, in mi upamo, da bođe ponižana,“ klical je drugi. — Tako ne kličejo „bratovska srca“!

Socijalne stvari.

Kmečko vprašanje.

(Dalje.)

m. Diferenčna igra z žitom. V zadnjem članku smo navedli jeden vzgled, kako se nenasični veliki kapital zadira v osnovne temelje poljedelskega blagostanja s tem, da s kapitalom dviguje zaklade mladih kulturnih držav. Videli smo, čegavi so ti zakladi in čudom se čudimo, kako se more še kak poštenjak dati slepiti liberalnim frazam v tem oziru.

Danes hočemo osvetliti kapitalistično roparsko viteštvo z druge strani. Z varnega gradu „žitne borze“ napada ta druhal mirne, ničesar hudega ne sluteče poljedelce in jim jemlje njihov trdo zasluženi pridelek. Kedor hoče v naših dneh trgovati z žitom, mora igrati na žitni borzi, sicer propade. Zato so se novejši čas velikih žitnih trgovcev osebe popolnoma izpremenile. Prišli so le taki v njihove vrste, kateri imajo dovolj nesramnosti in razvit čut za goljufno špekulacijo, — namreč židje. Na Nemškem, Francoskem in pri nas v Avstriji vladajo pri vseh borznih oddelkih brez izjeme Abrahamoviči in celo na Ruskem, kjer se sicer židom baje ne godi tako dobro, kot pri nas, imajo veliko žitno trgovino le židje v rokah. Čim se je v Rusiji dovolila diferenčna igra z žitom, so brž jele propadati stare ruske žitne tvrdke in namestu njih so se pokazali na površju — poljski judje.

Diferenčna igra z žitom je hazardna igra, pri kateri je zastavljen poljedelčev obstanek. Zviti igralci zvijsko nižajo ali višajo cene in kmet je obakrat na škodi. Kakor je znano, se dogovori pri taki diferenčni igri jeden igralec z drugim, da mu hoče za nekaj časa dati neko gotovo mero žita po gotovi ceni. Dotičnik nima niti zrna žita in ga tudi ne misli iskati. Ko pride določeni dan, pogledata igralca tistega dne kurzni list in če tam stoji večja cena zapisana za žito, plača prodajalec, če manjša pa kupec. To se pravi: igralca si izplačata samo razloček — diferenco. — Odtod prihaja ime diferenčna igra in ker se blago ne daje takoj, ko se sklepa kupčija, marveč ob določenem roku (terminu), se imenuje taka kupčija termino-kupčija. Navadno se določi rok 15. ali pa zadnji dan (ultimo) v mesecu. Prvi, namreč prodajalec, špekulira na to, da bo določeni dan blago cenejše; zato se imenuje baissier ali contremineur; on igra à la baisse. Kupec se pa nada, da bo cena višja; zato se imenuje haussier ali mineur; on igra à la hausse.

Take vrste igra je v navadi pri vseh stvareh, ki se prodajajo na borzi in povsod se kaže njen peklenško škodljivi vpliv. Toda če se že češjejo kapitalisti in židje mej seboj za razne vrednostne papirje, nas tu ne briga toliko, dasi moramo tudi ta način goljufije najodločnejše obsojati; toda ker ti zviti špekulanti s svojimi igrami zvijsko določujejo ceno žitu, zato si jih moramo v razpravi o kmečkem vprašanju bližje ogledati. Škoda, ki jo delajo poljedelskemu stanu, se razvidi iz teh-le točk:

1. Vsaka kupčija in prodaja na borzi se zabeleži v borzni pisarni in uradniki preračunajo po teh zapisnih povprečno ceno vsake stvari in razglasé te cene v javnosti. Tudi v „Slovencu“ beremo vsak dan borzni izpisek, po čem so se prodajali poglavitnejši vrednostni papirji na borzi. Jasno je torej, da na ceno žita vplivajo tudi diferenčne igre, ker se tudi zabeležujejo in se tudi po njih preračunava žitna cena.

2. Diferenčne cene so prav za prav poglavitni činitelj žitnih cen. Tisti, ki nimajo žita in ki se samo igrajo z njim na papirju, sklepajo ga lahko za mnogo več kupčije, nego je žita v resnici. Že večkrat so preračunali strokovnjaki,* da se na papirju

pšenice in rži po 30krat, 40krat, da celo po 50krat več proda, nego v resnici. Žitne cene so torej v rokah borznih igralcev.

3. Nekateri liberalni narodno-gospodarski učenjaki, n. pr. Gustav Cohn, profesor Jan. Conrad v Halle itd. trdijo, da se večinoma cena, po kateri prodajajo diferenčni igralci žito, res sklada z njegovo dejansko ceno. Zato trde, da ti igralci modro za naprej preračunajo, kakšno ceno bo imelo žito določeni dan. Toda te trditve so ali plačane od borzijancev, ali pa so neovržen dokaz, kako malo poznajo imenovani gospodje, kaj in kako se vse deje na borzi. Igralec pač določa ceno v nadeji, da bo njegova obveljala in da bo dobil mastno diferenco, a se tudi na vse kriplje trudi in uporablja vse zvijske in goljufije, da bi določeni dan zanj stale žitne cene ugodno. Oglejmo si obe stranki, besiste in hosiste, kaj počenjata pri svojem lovu.

a) Besisti, t. j. prodajalci žita (seveda le na papirju) si preskrbé večjo množino pravega žita in jo vržejo na borzi na prodaj. Če je mera žita visoka, mu seveda pade cena za 10, 12, tudi 15 glđ. pri toni. Besist izgubi potemtakem pri vsaki toni res prodanega žita morda 10, časih še več goldinarjev, a zato je vendar le veselo prodaja pod svojo lastno kupno ceno. Saj ima pri tem še vendar obilo dobička pri svoji igri, pri kateri ravno meri na nizko ceno ob določenem dnevu. Določeni dan pride; cena žitu je res nižja, nego je ima na svojih sklepnih listih in hosisti izgubé svojo diferenco.

Ali se sme to imenovati „naravni razvoj žitnih cen“, ali se sme trditi, kar trde liberalni narodni gospodarji, da se cene določuje le po nastavni potrebi in potrudbi, po vprašanju in ponujanju? Ubogi kmetič, ki v potu svojega obraza pridelano žito pripelje na trg, je pa vezan na to goljufno nizko ceno, katero je s pregrešno zvijskostjo vprizorila borzna židovska špekulacija. Vransko zimo se je združilo več njujorskih kapitalistov in je pokupilo 500.000 ton pšenice. Mej tem so ti možje igrali na borzi z žitom a la baisse. Predno je prišel določeni rok, so preplavili borzo s svojimi 500.000 tonami pšenice in so jo v izgubo prodali. S tem so umetelno pšenično ceno znižali in sicer ne le za Severno Ameriko, marveč za vesoljni svet, za vseh 70 milijonov ton, koliker se je povprečno pridelalo. Druzega ni torej treba, nego nekaj premetenih kapitalistov in vsi poljedelci na svetu trpé zavoljo tega.

b) Zadnja leta zmagujejo večinoma besisti. Toda tudi hosisti poznajo svoje zvijske in napravijo časih mastne „kupčije“. Da si hosisti zagotove zmago, najamejo čim največ žitnih skladišč in po svojih agentih, ki jih razpošljejo po celem svetu, skušajo zabraniti, da ne bi prišlo žito od drugod v deželo. Iz svojih skladišč ne prodajajo žita na borzi in zato mu cena nagloma raste. Ko pride določeni dan, prigrajo svoje tisočake, jih spravijo v žep in se ne menijo, če že drugi dan zopet pade žitna cena. To se tudi vselej zgodi. Za 24, 30, da celo 40 gold. pade žito, komaj se skonča borzna kupčija hosistom v prid.

Saj hosisti sami že mej tem, ko zvijsko zvišujejo ceno, skrivaj pod ceno prodajajo velikim židovskim mlinom žito s pogojem, da morajo moko takoj spraviti v živež, ne pa je prodajati na trgu. Tako delajo dobičke židje-borzijanci in židje-mlinarji.

Smešni se morajo zdeti po teh podatkih vsakomer nedolžni poskusi nesvestnih ljudij, ki hočejo z raznimi mazili ozdraviti rane kmečkega stanu in ki ne vidijo, kje je njegova bolezen; še smešnejši so pa možički, ki hočejo s pozivom na red in mir ustaviti krščansko-socijalni boj proti kapitalizmu. Predaleč smo že, da bi se z njimi preekali. Ob ti priliki naj se nam dovoli še jedna opazka splošno-političnega značaja. Često in vzlasti glede na splošno, jednako volilno pravico se trdi, da demokratično mišljenje le razdira in da ne kaže vsega sedanjega družabnega sestava razrušiti s tem, da se izroči družba proletarstvu v roke. Sodimo, da smo v svojih študijah o kmečkem stanu dovolj jasno dokazali, da je družba že — razdrta in da v naših zbircih, v plemstvu, birokraciji in liberalnem meščanstvu vlada jedino le kapitalizem. Konservativni činitelj je ostal le še jeden, namreč — krščanska vera v ljudstvu. Predno se omaje še ta, uprav po peklenškem kapitalizmovem vplivu, dajmo priložnost delavskim stanovom, ki najbolj čutijo njegovo škodljivo delovanje, da se mu zakonito upre in ga uniči. Če zamudimo svoje dolžnosti v temu oziru, potem pride sila materijalizma in brezboštva na površje in tedaj — gorje družbi!

(Dalje sledi.)

Tedenski koledar.

Nedelja 1. marca: 2. postna, evang. Jezus se spremeni na gori, Mat. 17. Albin šk. Ponedeljek 2. marca: Simplicij p. Torek 3. marca: Agapida, d. m. Sreda 4. marca: Kazimir spoz. Četrtek 5. marca: Friderik spoz. Petek 6. marca: Fridolin spoz. Tančica Gosp. Sobota 7. marca: Tomaž Akv. sp. cerk. uč. — Lunin spremen: Zadnji krajec 6. ob 12. u. 27 m. pop. Solnce izide: 1. marca ob 6. u. 43 m.; zaide ob 5. u. 43 m. Dan araste v marcu za 1 uro 41 m.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 29. februarija.

(Občni zbor kat. političnega društva) je jutri zvečer ob 1/6. uri v katoliškem domu na Turjaškem trgu.

(„Narodove“ nepotrebne skrbi in laži.) Včerajšnji „Narod“ omenja povodom razgovora o zadnji državnozborni volitvi, da naša stranka niti gosp. Jelovšek-a kandidirala ni, nego so to storili le nekateri posamniki ter zlorabili ime osrednjega volilnega odbora kat.-narodne stranke, češ da zunanji člani tega odbora niso bili povabljeni k nobeni seji. — Ta trditev „Narodova“ je do cela izmišljena. Na take domišljije brez dokazov pač ni vredno, da bi odgovarjali. Več o tej stvari je brati v današnjem vvodnem članku.

(Dar.) Presv. cesar je podaril cerkvi sv. Trojice v Trnju 100 glđ.

(Stoletnica skladatelja Riharja.) Jutri, dne 1. marca mine sto let od rojstva slovečega cerkvenega skladatelja Gregorja Riharja. Čut hvaležnosti in ponosa zahteva od naroda slovenskega, da se ta dan spominja izvanrednega svojega glasbenika in preporoditelja slovenske cerkvene pesmi. Prijatelji njegovi nameravajo ob poletnem času, na dan, ki se bode objavil po časnikih, vzdati spominsko ploščo v njegovo rojstno hišo v Polhovem Gradcu ter v tem kraju ob tej priliki napraviti slovesnost ter povabiti k njej čestilce Riharjeve. Njegovemu spominu slava!

(„Slov. Narod“ pred sodiščem.) Znan je našim čitateljem sramotilni članek, katerega je objavil „Slov. Narod“ dne 23. novembra 1895 o g. dr. I. Šusteršič-u samo radi tega, da bi se pri deželnozborni volitvi v Kranju in Škofji Loki dne 25. novembra 1895 ne zgodila grozna nesreča, da bi dr. Šusteršič dobil večino in potem kot deželni poslanec nekaterim liberalnim matadorjem gledal na prste! „Der Zweck heiligt das Mittel“ mislile so si korifeje „narodnega razumništva“ in neki „odličen“ član poslednjega zbral je vso svojo „kolegijalnost“, namočil svoje pero v gnojnici „slovenske inteligence“ in napisal par člankov proti g. dr. Šusteršiču, v katerih mu je očital celo vrsto nepoštenih in neznačajnih dejanj, trdeč, da je vse, kar piše, gola resnica. Da bi dal „slovenskemu razumništvu“ priliko, svoje gorostasne trditve javno dokazati, vložil je dr. Šusteršič pri deželnem sodišču v Ljubljani tožbo proti odgovornemu uredniku „Slovenskega Naroda“ J. Nolliju. Vsakdo bi mislil, da bode sedaj „Narodova“ gospoda nastopila dokaz resnice in vsaj „par honeur du drapeau“ delala se, kakor bi bila prepričana o resničnosti svojih nesramnih obrekovanj. Toda kaj se zgodi! Zatoženi urednik jel se je v uvodni preiskavi izgovarjati, „da nič ne ve, kako so ti članki v list prišli!“ Delal se je popolnoma nedolžnega — članki prišli so v list brez njegove vednosti! Ker bi se moralo odgovornemu uredniku, da bi bila tožba radi razžaljenja časti proti njemu opravičena, vsaj dokazati, da je razžaljevali članek bral, preden je prišel v tisek, ta dokaz pa — če urednik taji — skoro ni mogoče dognati, predlagal je g. dr. Šusteršič, da se Josip Nollu kaznuje pri okrajnem sodišču radi zanemarjenja dolžne paznosti po tiskovnem zakonu, kajti dolžnost odgovornega urednika je, paziti na to, kaj da pride v list. O tem predlogu vršila se je včeraj glavna razprava pri m. del. okrajnem sodišču v Ljubljani. Obtoženi urednik Josip Nollu obsodil se je na 10 glđ. globe event. 48 ur zapore in v plačilo vseh stroškov. Zajedno se je „Slov. Narod“ obsodil, da mora to razsodbo po nje pravomočnosti objaviti. Tako je prav. Sedaj pa vprašamo: Kdo bode po takih autendencijah glasilu „slovenske inteligence“ (?) še kaj verjel? Le tisti, kateri laži od resnice sploh ločiti ne oče, ker je vsled svoje posebne „inteligence“ vzvišen nad — poštenostjo! Ali pa tisti, ki

*) Prim.: Dr. G. Ruhland: Die Agrarfrage und das internationale Grosskapital. o. c. str. 17.

laži in resnice ločiti ne more, ker je prekratke pameti! Obe vrsti ljudij ste mnogobrojno zastopani v taboru „slovenskega razumnštva“!

(Izpred porotnega sodišča.) Četrty dan porotnih obravnav je bil na zatožni klopi Gregor Butalič, ki je zalezoval ženo posestnika Goloba iz Tunjic. To je Goloba naznanil posestnik Janez Brelih, za kar je temu Butalič pobil okna. Pozneje pa sta se sprla tudi Butalič in Golob. Butalič je svojega nasprotnika večkrat sunil z nožem, tako da je Golob kmalu nato umrl vsled krvavljenja. — Butaliču je prisojenih osem let hude ječe. — Pavlina Spendal, obtožena tatvine, je bila oproščena.

(Trgovska in obrtna zbornica) je včeraj izvolila predsednikom gosp. Ivana Perdana, podpredsednikom gosp. Anton Kleina; za začasnega predsednika pa gosp. J. Baumgartnerja.

(Mrk lunin) se je sinoči prav lahko opazoval, ker je bil večer jasen.

(Na ljubljanskem Gradu) je na prodajo še 30 postelj in 50 tekavskih statev.

(Nikar ne kupujte od agentov!) Marsikdo se čudi, kako morajo agenti tako imenitno se okrog voziti in po grofovsko živeti. Kako potratljivo živé agentje, naj služi v dokaz samo to. Nek agent se je pritoževal, da ne more dobiti količaja vrednih smodk in rekel, da na Dunaju ne kadi drugačnih, kakor takih po 25 kr. Da pa morejo živeti tako razkošno, morajo mnogo zaslužiti. Zaslužijo pa lahko, ako dobé človeka, kateri jim verjame. Da dobé včasih provizije čez 100 odstotkov, naj služi v dokaz sledeče: Železna blagajnica štev. 3 najboljša vrste stane po ceniku pri tvrdki Polzer & Comp. na Dunaju, V., Luftgasse 3, 260 gld. Ko sem pa pisal na Dunaj, ponudila mi je tvrdka ravno tisto blagajnico, postavljeno na kolodvor na Kranjskem, za 120 gld. Neka druga tvrdka, ki zahteva po svojem ceniku na Dunaju za tako blagajnico 280 gld., je pripravljena jo dati za 115 gld. in jo postaviti na kolodvor na Kranjskem. Ako torej agent že pri jedni blagajnici, ki kaže tiskan cenik, lahko zasluži čez 100 gld., ali se je potem čuditi, če se vozi okrog kakor kak imeniten gospod. Pošteno ni, ako tvrdke tako visoke cene nastavijo v svojih cenikih, da se ljudje vsled tega slepe.

(Svarilo.) Po Kranjskem hodi nekako 35 let star človek srednje postave, rudeče brade, ki se usti, da zna orglje popravljati. Pravi, da se piše Alojzij Teršek in da je doma na Slovenskem Stajerskem; slovensko pa prav slabo govori. Cerkvena predstojništva se resno svaré, da ne izročajo temu človeku nikakoršnega dela, ker se na orglje slabo ume in več pokvari, kakor popravi.

Nekdo, ki je prav zlo naletel.

(Iz Ježice.) Dne 27. t. m. so bili izvoljeni: županom, Janez Pečnik; svetovalcem: Franc Lenče, Jožef Škerlep, Anton Vilfan, Mihael Dimnik.

(Iz celovške škofije.) Kanonična vizitacija bode l. 1896 po sledečih slovenskih krajih: Dne 19. apr. na Otoku, 22. apr. v Mohličah, 23. apr. v Rottensteinu, 27. apr. v Lipaljavas, 28. apr. v Ovčijevsi, 30. apr. na Kokovem, 16. maja v St. Pavlu ob Zili, 17. maja v Melvičah, dne 1. junija v Jaboriji, 2. v Strojni, 3. v Kazazah, 8. v Zel. Kaplji, 9. St. Andreju, 10. v Kortah, 11. v Ebrijah, 12. v St. Lipšu, 13. v St. Lorencu, 14. v St. Vincentu, 19. v Kneži, 20. v Smarjetu ob Velikoven, 21. na Mostiču. — Œg. Vek. Hutter, provizor v Pliberku je premeščen v Guštajn. — Razpisani sta do dne 31. marca župniji Radle in Guštajn.

(Drobne novice s Koroškega.) V Volšberci dobijo podružnico društva „Bund der Germanen“ na Dunaji. Brr! Kdo se ne trese? — Dne 1. marca t. l. bode v Celovcu posvetovanje v zadevi nameravane dež. razstave l. 1898. Povabljeni so zastopniki uradov in nekterih društev. — Posojilnico po sistemu Raiffeisen so ustanovili v Trbižu. — Poštni ekspeditor Walz v Borovljah je poizneveril, kakor poročajo časniki, 250 gld. — Za po velikem požaru ponesrečene v Brežah se je nabralo nad 23.000 milih darov. — Kmalu nas osrečijo z novima podružnicama „Südmark-e“. Snujejo jih v Svineu in Smohoru. Potem bode na Koroškem 14 podružnic. — Dne 18. februarja je utonil v Vrbskem jezeru 10letni M. Walner. Drsal se je po ledu, ki je bil pa pretenak. — Požarna bramba v Stebnju ob Beljaku bode predstavljala več dni „trpljenje in smrt Jezusa Kristusa“. Igro je spisal pred 90 leti kmet Droboznik iz Gozdanjske župnije. — Avstrijski nem-

ški ognjegasei imajo od 5.—7. septembra velik shod v Celovcu.

(Iz Prage) 22. febr. Naša Praga je podala v državni zbor peticijo, da se ustanovi češko vseučilišče na Moravskem. Sklicuje se v njej na število vseučilišč in vseučilištnikov drugih narodnostij in kaže na krivico, ki se Čehom godi. Nemci imajo 5 univerz, katere obiskuje 7135 poslušalcev, Poljaki 2 s 2478 poslušalci, Čehi pa jedno in 3165 vseučilištnikov. Po tem razmerju bi toraj morali imeti 3 vseučilišča. — Pri Pardubicah so posekali topol in našli pod koreninami dva piskerka s starim denarjem iz l. 1574 do 1648, 375 komadov se je poslalo v deželni muzej. — Ta teden sta se dvobojevala v jozefski vojašnici dva nemška tehnik, Sedlak in Veil. Oba sta bila ranjena, in le to je vzrok, da je prišla stvar v javnost. Svojo, zdaj že „zakrpano“ čast bota pa še krpala pri državnem pravdnistvu in potem jo menda hladila še v jetniški senci. — Predvčerajšnjem se je vršila na rotovžu poroka. Število civilnih porok od l. 1895 do zadnje je 21, in še to je zbobnalo od vseh vetrov. Prišli so se sem poročat židje in konfesionslozarji celo iz Budapešte, a značilno je, da sta se poročila civilno dva pastora. Zadnja poroka ni dopadala jednemu pričujočih: skozi okna se je videla veličastna tynska cerkev, in na mizi je bilo polno aktov, peres, črnilnikov in knjig — kakoršna poroka, tak altar! — Povodom 50 letnice pesnika Svatopluka Čeha prirejajo mnoga mesta njemu v čast veselice in slavnosti. Čeh je silno plodovit in znamenit pesnik, poleg Vrehlickyja zavzema častno mesto, a prekosi ga v tem, da poje bolj v konservativnem duhu, med tem ko je Vrehlicky popolnoma na brezverskem potu. Rojen je bil 21 febr. 1846 v Osredku pri Benešovu.

(Duhovniki časnikarji.) Neki francoski časopis se je hudo togotil, da hodijo duhovniki iz zakristije in se bojujejo s tiskom. Na to so dobili prostozi-darji takoj odgovor od katoliškega lista (La Croix de Saintonge et d'Annis), ki piše nekako tako-le: „Da imamo armado duhovnikov-časnikarjev, se moramo zahvaliti časnikarjem prostozi-darskim. Dokler ni bilo za duhovnike vojaške postave, omejili so duhovniki svojo delavnost le na duhovska opravila. Tu so zavpili prostozi-darski časnikarji leta 1889: „tornistro na hrbet“, bogoslovce so spodili v vojašnice. Zdaj smo občani, kakor drugi, mislili so, ne smemo se zapirati v zakristijah. Če nam dajejo puško, smemo uporabiti i drugega orožja, tisk, ne le zoper sovražnike domovine, marveč tudi zoper sovražnike božje. In krdele duhovnikov, oboroženih s peresom, je bilo gotovo. Odsihdob bodo v cerkvi, da molijo, zunaj, da se bojujejo, v cerkvi, da učijo, zunaj, da javno razmere presojujejo in obravnavajo, v cerkvi, da delijo svete zakramente, zunaj, da slabim in nesrečnim pomagajo in odstranjajo slab tisk. L. + 38.

(Protestant ustanovitelj katoliškega semenišča v Ameriki) Že več tednov pišejo amerikanski listi o nenavadnem dogodku, ki se je pripetil zadnji čas. Predsednik severne železnice Mr. James Hill, po veri protestant, je sezidal na lastne stroške velikan-sko poslopje, za katero je plačal svoto 1,350.000 goldinarjev. — To, z vso potrebno opravo preskrbljeno palačo je podaril nadškofu Irlandu iz Sent Pavla (Minnesota), da bode otvoril v nji katoliško duhovsko semenišče. — Mej velikimi slovesnostmi je vsprejel nadškof ta plemeniti dar. Slovesno službo božjo je služil apostolski nuncij monsignor Satolli na prostem v navzočnosti 14 nadškofov in škofov, mnogih prelatov, 200 duhovnikov in nad 10.000 vernikov. Popoldne so slovesno izročili poslopje v oskrb nadškofovo. Govorili so apost. delegat mr. Satolli, nadškof Ireland in plemeniti darovatelj sam. Razloge, katere je navedel Mr. Hill za svoj plemeniti čin, hočemo navesti: „Glavni razlog je 40letno prijateljstvo z uзорnim katoliškim duhovnikom, msr. Louis Cailletom. Potem že živim nad 30 let v srečnem zakonu s katoliško soprogo. Njej na ljubo sem sklenil, podariti nadškofu semenišče s potrebno glav-nico, da se ji zahvalim za vso njeno ljubezen in skrb. Skoro vse druge verske sekte podpirajo njeni udje z gmočnimi sredstvi. Jedina katoliška cerkev z velikim številom vernikov, večidel delavcev, ki so prišli v Ameriko iz vseh strani širnega sveta, pogosto brez vsakega premoženja samo z gorečo vero v Boga, nima potrebnih sredstev. Katoliki morajo vzdrževati s skromnimi dohodki ne le cerkve, marveč tudi lastne šole. Opazoval sem, kako se je tru-

dil plemeniti nadškof Ireland za napredek svoje cerkve, da bi prepričal ljudi o soglasju človeških ved z božjim razodenjem. Čutil sem v sebi potrebo, darovati del svojih dohodkov za izobrazbo katoliških duhovnikov, ki bodo potem preganjali nevero in kazali pot z uзорnim življenjem, ki vodi v nebesa. Zelim, da bodo prišli iz zavoda taki možje, ki bodo pričali svetu, da ne more ostati noben narod srečen brez pomoči in vodstva vse oživljajočega krščanstva.“

(Semnji po Slovenskem od 2.—7. marca.) Na Kranjskem: 2. v Višnji gori na Unci; 3. v Preski pri Medvodah, v Crnomlju; 7. v Zalogu. — Na Slov. Stajerskem: 2. na Planini, v Cir-kovesh; 3. na Vranskem, Gorenj. Ponikvi. — Na Koroškem: 4. v Mišlatu in v Spitalu.

Društva.

(Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani) so zadnji teden darovali: Vipavska podružnica na pustni večer v hotelu „Adria“ nabrana 2 gld.; najnovejši državni poslanec 100 gld.; Letnarjev Ivan v Mengšu nabral 3 gld.; na „kolinah“ pri g. Sršanu v Ljutomeru za velikovsko šolo nabranih 8 gld. 75 kr.; sl. posojilnica v Gornjem Gradu 5 gld.; podružnica Loški Potok po č. gosp. župniku A. Moretu 48 gld. udnine za l. 1895; iz nabiralnika v gostilni g. Ivana Ušaja v Craičah 1 gld. 11 kr.; sl. okrajna posojilnica v mestu Kamniku 30 gld.; gospa dr. I. Tavčar-jeva v Ljubljani je nabrala v „Fortuni“ zopet 11 gld. 84 kr.; sl. posojilnica v Mariboru 100 gld. — G. Viktor Rohrman, posestnik in tovarnar v Ljubljani, je daroval 300 ročnih pletakov in g. Srečko Stegnar, c. kr. učitelj v Ljubljani, zaboj raznih knjig. — Bratje Slovenci, le naprej! Ne udajmo se!

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Telegrami.

Dunaj, 29. februarja. Po dosedanjih odredbah se prepelje traplo pokojnega nadvojvode Albrehta Salvatorja v torek zvečer na Dunaj in se položi v dvorni cerkvi na mrtvaški oder. Pogreb pojde v sredo popoldne ob 4. uri.

Dunaj, 29. februarja. Gospodska zbornica je izvolila v kvotno deputacijo naslednje člane: Dumba, Kotulinsky, Montecuculi, Schönborn, Sochor.

Dunaj, 29. februarja. Odsek za volilno preosnovo je pričel danes podrobno razpravo. Navzoča sta poleg članov ministra Badeni in Rittner. Romanzeuk predlaga, naj se število poslancev nove volilne skupine pomnoži od 72 na 88 in sicer, naj jih ima Češka 22, Galicija 25, Kranjska 2 in Morava 8. — Kraus se izjavi proti temu predlogu in je za vladni načrt.

Dunaj, 29. februarja. Odsek za volilno reformo je sklenil v včerajšni večerni seji z vsemi proti 3 glasovom prehod v podrobno razpravo.

Opava, 29. februarja. Razun v Salm-Zviercinijevem in Rotšildovem premogovniku se je ustavilo delo v vseh premogovnikih. Na včerajšnjem rudarskem shodu so govorniki strogo kritikovali vladne naredbe za vzdržavanje reda.

Budimpešta, 29. februarja. Magnatska zbornica je volila v kvotno deputacijo škofa Smrecsanya, grofe Dessewffy, Gajzago in Lukacz ter mejnega grofa Pallavicini-ja.

Carigrad, 29. februarja. 24. t. m. so napadli Mohamedanci armenske prebivalce v Adani. Petnajst oseb so ubili in petnajst hudo ranili. Poslopje ruskega dragomana je popolno razdejano. Francoski konzul v Merzini se je podal na uporno mesto.

Bern, 29. februarja. Zvezni svet prepoveduje uvoz klavne živine iz Avstrije od 4. marca nadalje.

Madrid, 29. februarja. Kraljica je podpisala odlok gledé razpuščenja obeh zbornic. Nove volitve se vrše ob naznačenem času. — Iz Havane se poroča, da so španjski vojaki v več bojih premagali vstaške čete. — Povodom smrti nadvojvode Albrehta Salvatorja se je odredilo štirinajstdnevno dvorno žalovanje.

Pariz, 29. februarja. Predsednik Faure je odpotoval ter bil v Lyonu slovesno vsprejet.

Pariz, 29. febr. Senat je v včerajšni seji soglasno dovolil zahtevani kredit za za-

stopstvo Francije pri kronanju ruskega cara v Moskvi.

Proti hripavosti

učinkujoče, kašelj omehčujoče, sliz razkrajajoče sredstvo je prani sirup lekarja Piccolija v Ljubljani (Dunajska cesta), kateri se uporablja prav vspešno. — Cena steklenici 35 kr., 12 stekl. gld. 3-60. 123 (50-3) 3

Izvirnik: Giesshübl Sauerbrunn, želez. postaja, zdravilno kapališče pri Karlovih varih. Prospekti zastoj in franko.

GLAVNO SKLADIŠTE MATTONIJEVE GISSHÜBLER KISELINE

kot zdravilni vrecel že stoletja znana v vseh boleznih sapnih in prebavnih organov, pri protinu, želodčnem in mehurjem kataru. Izvrstna za otroke, prebolele in mej noseč (1.) nostjo. 10 11
Najboljša dijetetična in osvežujoča pijača.
Henrik Mattoni v Giesshübl Sauerbrunn.

Umrli so:

27. februarija. Jožefa Hetmer, zasebnica, 67 let, Tržaška cesta 6, otrpnjenje pljuč. — Franca Flere, davčnega sluga žena, 78 let, Poljanska cesta 57, ostarelost.

28. februarija. Matija Perat, umir. sprevednik, 79 let, Sv. Petra cesta 56, ostarelost. — Janez Tercelj, mizarjev sin, 12 $\frac{1}{2}$ leta, Cesta v mestni log 6, otrpnjenje arca.

V deželni bolnišnici v Vodmatu:

22. februarija. Frančišek Miklavčič, gostja, vdovec, 65 let, srčna hiba. — Marija Pengov, samska ubožica, 74 let, oedema cerebri. — Katarina Keber, vdova, delavka, 35 let, sušica hrbtnege mozga.

23. februarija. Janez Vuk, dninar, vdovec, 68 let, pljučnica.

24. februarija. Frančišek Cunderc, samski dninar, 43 let, jetika.

25. februarija. Frančiška Kranjčič, samska gostija, 50 let, jetika.

27. februarija. Boltičar Zakovšek, čuvajev sin, 17 let, jetika. — Helena Miklavčič, omožena delavka, 52 let, jetika. — Jožef Frantar, samski dninar, 56 let, pljučnica. — Johana Deželak, premogarjeva žena, 24 let, phtysis pulmonum. — Frančiška Deželak, novorojena deklica, 19 ur, životna slabost. — Alojzij Rötzer, samski revež, 74 let, pljučnica. — Frančišek Meuzel, samski premogar, 23 let, jetika.

28. februarija. Anton Cerar, revež, vdovec, 72 let, ostarelost.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje barometra v mm.	Tempera- tura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
28	9. zvečer	735-1	0-3	sl. svzh.	skoro jasno	
29	7. zjutraj	732-5	-5-0	brezv.	megla	0 0
	2. popol.	731-2	+7-2	sr. jzah.	jasno	

Srednja večerajna temperatura -1-2°, jednaka normalu.

VABILO 162 1-1

k

I. rednemu občnemu zboru

hranilnice in posojilnice v Št. Petru,

registrovane zadruge z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil

dné 8. marca 1896 ob 4. uri popoldne
v šolskem poslopju v Št. Petru.

Vspored:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrditev letnega računa.
4. Pogovor o izvršeni reviziji.
5. Volitev načelstva in nadzorstva.
6. Slučajnosti.

V Št. Petru, dné 28. februarija 1896.

Za načelstvo:

Matija Penko l. r.,
načelnik.

Ivan Zupan l. r.,
odbornik.

Lepo stanovanje

s 5 eventualno 4 sobami je takoj, ali s 1. aprilom ali 1. majem oddati!

Natančneje pove Alojzij Vodnik, lastnik in kamnosek, Kolodvorske ulice 34. 158 1

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v kurznem listu
zaznamovanih
menic in vrednostij

Vozni red

avstrijskih državnih železnio,
veljaven od 1. oktobra 1895.

Prihajalni in odhajalni čas označen je v srednje-
evropskem času. Srednjeevropski čas je krajnemu času v
Ljubljani za 2 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Steyr, Linc, Budejevice, Plzenj, Marijine vare, Heb, Karlove vare, Francove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.

Ob 6. uri 10 min. zjutraj mešani vlak v Kočevje in v Novo mesto

Ob 7. uri 10 min. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Dunaj via Amstetten.

Ob 11. uri 50 min. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Selzthal, Dunaj.

Ob 12. uri 55 min. popoldne mešani vlak v Kočevje in v Novo Mesto

Ob 4. uri popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inomost, Bregnic, Curih, Genovo, Pariz, Steyr, Linc, Gmunden, Ischl, Budejevice, Plzenj, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten

Ob 7. uri 20 min. zvečer mešani vlak v Kočevje in v Novo Mesto.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

Ob 5. uri 52 min. zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Lipske, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Gmunden, Ischla, Aussee, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovca, Beljaka, Franzensfeste, Trbiža.

Ob 8. uri 19 min. zjutraj mešani vlak iz Kočevja in Novega Mesta.

Ob 11. uri 26 min. dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Lipske, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregnice, Inomosta, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovca, Linca, Pontabla, Trbiža.

Ob 2. uri 32 min. popoldne mešani vlak iz Kočevja in Novega Mesta.

Ob 4. uri 55 min. popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiža.

Ob 9. uri 4 min. zvečer osebni vlak z Dunaja preko Amstettenu in Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Ob 9. uri 25 min. zvečer mešani vlak iz Kočevja in Novega Mesta.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.)

Ob 7. uri 23 min. zjutraj v Kamnik.
" 2. " 0 " popoldne " "
" 6. " 50 " zvečer " "
" 10. " 10 " zvečer " " (ta vlak le
do konca oktobra meseca ob nedeljah.)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.)

Ob 6. uri 56 min. zjutraj iz Kamnika.
" 11. " 15 " dopoldne " "
" 6. " 20 " zvečer " "
" 9. " 55 " zvečer " " (ta vlak
le do konca oktobra meseca ob nedeljah.)

Ch. Geigle, trgovina s semeni

Hochwall, Station Haag, Spodnjeavstrijsko, in
Nagold, Würtemb. Schwarzwald,

zalagatelj in preskrbovatelj vis. vlad. gozdarskih oskrbovališč,
mnogih trgovin s semeni, trgovinskih vrtnarjev in zasebnikov.

Zavod za čiščenje jelovinskega semena

po najnovejšem načinu s parno močjo. — Posebnost:
Gozdna semena popolnoma sčiščena in zanesljivo
kaljiva, potrjena v prvih preizku-
ševalnicah. — Izvoz in uvoz. — Vzorec in ponudba na zahtevu
zastonj — Ustanovljeno 1817. (36 3-1)

Najemnika išče

trgovinska tvrdka A. Ličan v Sl. Bistrici
za svojo staro, dobro delujočo prodajalnico proti pro-
centnemu plačilu, oziroma drugimi enakimi pogoji.

Za garancijo zahteva se 2000 gld. 157 2-1

Koverta s firmo

vizitnice in

trgovske račune

priporoča

Katol. tiskarna

v Ljubljani.

Menjalnica bančnega zavoda

Valentin Accetto,

zidarski mojster

161 45-1

v Ljubljani, Trnovski pristan št. 14,

priporoča se slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini, podjetnikom in društvom v vsa v

zidarsko obrt spadajoča dela

bodisi že v izvršitev novih stavb, oerkvenih in zasebnih poslopj ali v po-
pravljanja, prenavljanja, dozidavanja ali povečavanja starih poslopj, vzid-
davanja in postavljanja lončenih štedilnih ognjišč, polaganje vsakovrst-
nega, osobito oerkvenega tlaka, vse po najnižji ceni, zagotavljaajoč zanesljivo, stro-
kovnjaško izvršitev z uporabo dobrega materiala.

Na željo daje tudi nasvete in tudi posreduje pri nakupovanju stavbenega
prostora ali vže obstoječih stavb. — Vseskozi praktični načrti in proračuni na željo točno.

Wien,

I. Bezirk,

Stefansplatz
Nr. 11, Parterre.

Prijatelji slovenske akad. mladine, naročite se na

„ZORO“

ki je glasilo slov. katol. akadem. dijaštva.

Cena: Za nedijake 80 kr., za dijak 50 kr.

Upravnik: Pavel Marija Valjavec, stud. iur.,
Dunaj, V., Matzleinsdorferstrasse 76, III, 31.

Pozor!

Zaradi porušenja hiše sem se preselil iz hiše št. 4

na št. 27 Sv. Petra cesta

(v gosp. Tratnika hišo);

priporočam se prečast. duhovščini in p. n. drugim naročnikom
v nadaljno naklonjenost.

Avg. Mate,

141 4-4

čevljarski mojster.

Praško domače zdravilo

iz lekarne

B. Fragner-ja v Pragi,

je staro, najprvo v Pragi rabljeno domače sredstvo, ka-
tero rane ohranjuje čiste ter zabranjuje in olajšuje vnetje
in bolečine ter je oblajuje

V lončkih po 35 kr. in 25 kr.; po pošti 6 kr. več. —
Razpošilja se sleherni dan. 46 26-4



Vsi deli ovitka imajo poleg razvidno
oblastveno potrjeno varstveno znamko.

Glavna zaloga:

B. Fragner, lekarna „pri črnem orlu“ v Pragi.

Mala strana, na vogalu Sporerjeve ulice 203.

Čudovito ceneno nakupovanje

samo gld. 2-10.

Ker moramo radi opuščenja naših tovarn opustiti tudi naše
filijalke, smo se odločili razprodati nastopno našete, kaj ko-
ristne stvari, katerih je vkupe 40 komadov, za smešno ceno
samo gld. 2-10, in sicer:

1 elegantna pozlačena ura, natančno kazoča, za katero
jamčimo 4 leta, 1 eleg. pozl. verižica, katero je prav težko lo-
čiti od pristno zlate, 6 komadov žepnih rutic, 1 prav lepo
žepno zrcalo, 1 krasna pristnosvilnata kravata, 1 lepa iglica
za kravato z umetnimi kameni, 1 krasen portemonnaie iz fi-
nega usnja, 3 jako fine gumbje za srajce iz imit. zlata in umet-
nimi briljanti, 2 fina gumba za manšete iz imit. zlata in z
mehan. patent. zaprtjem, 1 prav eleg. pariška igla za dame,
1 fina smodkarnica, 1 fini kanež za cigarete, 10 kom. finega
angleškega pismenega papirja in 10 komadov finih kovert.

Vseh teh 40 predmetov z uro vred pošljemo za samo
gld. 2-10. Iz razprodaje pošljemo tudi eleg. srebrno natančno
kazočo žepno uro in pozlačeno verižico z okrasom za samo
gld. 3—. Tudi za to uro jamčimo 4 leta. Srebrna ura z zgoraj
naštetimi predmeti vkup velja samo gld. 3-50. — Ker se tako
ugodna prilika ne boče kma.u ponudila, naj se naročilec prej
ko prej oglasaajo. — Pošilja proti povzetju centralna ekspedicija

F. Windisch,

128 5-3

Krakovo, Verka Joselowitschstrasse 10/K.

Neugajajoče se lahko vrne.

3 zlate 15 srebrnih kolajn. 12 častnih in priznanih diplom.	249 8-7 Franc Iv. Kwizda.	Varstvena znanka.
--	------------------------------	----------------------

G. in k. avstro-ogerski dvorni zalažnik.	Kwizdov restitucijski fluid c. in kr. priv. osnaževalna voda za konje. Cena 1 steklenice 1 gld. 40 kr. a. v. Rabi se vže nad 30 let v dvornih hlevih; v vojaških in zasebnih hlevih z izrednim učinkom v krepanje pred in po dije tra- jaajočem naporu, pri izvinjenju udov, otrp- nelosti kit itd., in usposablja konja za urno tekanje.	K. rumunski dvorni zalažnik.
Paziti je na varstv. znamko in zahtevati le Kwizdov restitucijski fluid.	Glavna zaloga Okrožna lekarna v Korneuburgu pri Dunaji. 330 20-17 1.	Dobiva se v vseh lekarnah in droguerijah avstro-ogerske dežele.

Valentin Accetto,

zidarski mojster

161 45-1

v Ljubljani, Trnovski pristan št. 14,

priporoča se slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini, podjetnikom in društvom v vsa v

zidarsko obrt spadajoča dela

bodisi že v izvršitev novih stavb, oerkvenih in zasebnih poslopj ali v po-
pravljanja, prenavljanja, dozidavanja ali povečavanja starih poslopj, vzid-
davanja in postavljanja lončenih štedilnih ognjišč, polaganje vsakovrst-
nega, osobito oerkvenega tlaka, vse po najnižji ceni, zagotavljaajoč zanesljivo, stro-
kovnjaško izvršitev z uporabo dobrega materiala.

Na željo daje tudi nasvete in tudi posreduje pri nakupovanju stavbenega
prostora ali vže obstoječih stavb. — Vseskozi praktični načrti in proračuni na željo točno.

Priporočilna naznanila domačih konservativnih obrtnikov in trgovcev, katera naj cenj. naši naročniki in čitatelji „Slovenca“ blagovolijo uvaževati.

Odlikovana
sta bila na svetovnih razstavah
z diplomo in svetinjo
v Bruselju (Belgija) 1888. l.
na Dunaju 1892. l.

Brata Zupan

izdelovatelja orgelj v Kamnigori (Gorenjsko)
priporočata se prečast. duhovščini in cerkvenim oskrbnikštvom v izvrševanje
novih cerkvenih orgelj
in vsakovrstnih poprav.

Od leta 1880. do leta 1895. sta
izdelala **55 novih orgelj**
in izvršila nad **200 poprav.**
Priporočilna pisma
najboljših veščakov so
na razpolago.

Matija Horvat
čevljarški mojster v Ljubljani, sv. Petra cesta 32
priporoča se prečast. duhovščini in slav. občinstvu
v naročanja raznovrstnega
obuvala
katera izvršuje cenó, pošteno, iz zanesljivega blaga
od najpreprostejših do najfinišne oblike.

IVAN JAK
v LJUBLJANI, Dunajska cesta 13.
Zaloga šivalnih strojev in
Ceniki zastoj pristrojev za vozarenje.
in franko.

HENRIK ZADNIKAR
izdelovatelj cerkvene posode v Ljubljani
Sv. Petra cesta št. 17.
priporoča preč. duhovščini vzhodno svojo zalogo
cerkvene posode, svečnikov, lestencev,
svetilnic, kadilnic itd. v raznem slogu izvršenih.
Vseprej tudi naročila na nove predmete ter pre-
navila stare, obrabljene. Delo pošteno iz zanesljive
kovine po nizki ceni.

Ivan Kregar
izdelovatelj cerkvenega
orodja in posode
v Ljubljani, Poljanska cesta
št. 8, pol. Alojzijevejšča
priporoča se prečastiti duhovščini, cer-
kvenim predstojništvom in dobrotnikom v
najnatannejše izdelovanje
**monštrano, ciborijev, ke-
lihov, tabernakeljev,
svečnikov, lestencev,
križev** itd.
iz najboljših kovine po poljubnem slogu
in po nizki ceni.

Franjo Toman
podobar in pozlata, Križevniški trg 1, Ljubljana
se priporoča preč. duhovščini za izdela-
vanje cerkvenih in sobnih del po nizki
ceni in priznani natančni izvršitvi. V za-
logi ima sv. razpela, okvire (Goldleiten),
slike, cefe, krogljice za vrvi itd.

J. Kopač,
svečar v Gorici, Solkanska cesta 9.
priporoča prečastiti duhovščini ter slav-
nemu občinstvu pristne
čebelno-voščene sveče
klg. po 2 gld. 45 kr.
Za pristnost jamči s svoto
1000 kron.
Pošiljatev franko za naročila v Avstro-
Ogerski monarhiji.

Zajamčeno pristne čebelno-voščene
sveče, voščene zvite in med priporoča
preč. duhovščini in sl. občinstvu
OROSLAV DOLENEC
svečar in lektor, trgovina z medom in voskom
v Ljubljani, Gledališčne ulice št. 10.
Dobiva se tudi med v satovji, pitaneč
in medenina prav po nizki ceni. Zaloga
in prodaja izvrstnega brinja in brinjevoča,
medenega žganja, lastnega izdelka. Ku-
puje med v panjih, sodčkih, pa tudi vosek
in suho satovje.

Drag. Matkovič
brivec in vljasuljar
v Ljubljani, Stolni trg št. 11
se priporoča v najtanjše izvrševanje
vseh v brivsko in vljasuljarsko obrt
spadajočih del. Postrežba je uljudna in
vsestranski pozornost.

**Največja in najcenejša
tvornica stolov in klopj**
za gostilne, kavarne, stanovanja, sprehajališča,
vrtove, kopelišča, zavode itd. itd.
Andreja Boucona
v Ljubljani,
Dunajska cesta 7. II. dvorišče

iz trdega lesa, poliran v orehovi
barvi,
velja samo
1 goldinar.



BRATA EBERL, črkoslikarja
tovarna oljnatih barv, firmežev in lakov
v Ljubljani za frančiškansko cerkvijo.
Mojstra pleskarja c. kr. državne in c. kr.
priv. južne železnice priporočata se preč.
duhovščini in sl. občinstvu v vsa v njuno
stroko vatevajoča se dela v mestu in na
deželi. Delo izvršujeta povsem vzhodno
po najnižji ceni. Prekupcem priporočata
oljnat barve v ploščevinastih posicah.
Največja zaloga karbolineja, masčobe za
konjska kopita in usnje.

Pečar IVAN URAN Pečar
Ljubljana, Gradišče št. 8, Igriške ulice št. 3
priporoča p. n. čast. občinstvu svojo ve-
liko zalogo
pečij, glinastih snovij, štedilnikov itd.
in vseh v to stroko spadajočih del po
nizkih cenah.

Brata Appe
izdelovatelja lončenih pečij
v Kandiji pri Novem mestu
(na Dolenjskem) in vseh v
priporočata prečastiti duhovščini in slav-
nemu občinstvu svojo
lepo svojo
zalogo
lončenih pečij, štedilnikov
trpežno v ognji iz-
delanih predmetov po
prav nizki ceni. — Zaloga
v Ljubljani je v Židovskulici,
zastopnik g. Kalis na Prešer-
novem trgu.

Alojzij Zorman
trgovina z moko
v Ljubljani, Florjanske ulice št. 7
priporoča vsakovrstno moko po različni
ceni, otrobe, koruzo in koruzno moko.
Prodaja na drobno in debelo ter zago-
tavlja uljudno postrežbo.

JERNEJ ČERMELJ
trgovina z južnim sadjem in zelenjavo
v Ljubljani, Semenšče (za vodo)
priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu
svojo bogato zalogo vsega v
gospodinjstvo spadajočega blaga
po najnižji ceni.

LUKA VILHAR
Vodnikove ulice 4 poleg Katol. tiskarne
priporoča svojo zalogo
**zlatih in srebrnih
žepnih ur,
nihalnih, stenskih
in ur budilnic**
po najnižjih cenah.
Poprave izvršuje natančno in točno.

Josip Rebek preje Ahčin
ključavničar
v Ljubljani, Francovo nabrežje št. 13
priporoča se preč. duhovščini, cerkvenim
predstojništvom in p. n. občinstvu v vsako-
vrstna stavbinska ključarska dela
Izdeluje trpežno izdelana štedilna ognjišča,
ima v zalogi ključje iz aluminija. Posebej
še se priporoča v izdelovanje cerkvenih
spominikov in nagrobnih ograj. Zaloga in
napeljevanje hišnih telegrafov in telefonov.
Delo trpežno in natančno, cene nizke.

FRANC PAVŠNER
krojač v Ljubljani,
Valvasorjev trg 4
nasproti c. kr. gimnaziji
se priporoča preč. duhovščini in sl. občin-
stvu v naročila na **duhovniško in ci-
vilno obleko** po poljubnem kroju, zago-
tavlja trpežno, natančno delo, uljudno
postrežbo in kar možno nizko ceno.

Fr. Šiška ded.
kovaška obrt
v Ljubljani
Marje Terezije cesta št. 6
se priporoča v podkavanje konj in razno-
vrstnih vóz, ima tudi v zalogi
raznovrstne vozé in sani
ter jih izdeluje po najnižji ceni.

GABRIEL OZELJ
tapetar v Ljubljani, Tržaška cesta št. 19
se priporoča preč. duhovščini in sl. ob-
činstvu v izdelovanje vseh v njegovo stroko
spadajočih predmetov, kakor: garnitur,
divanov, žimnatih in modrocev na peresih
itd. ter jamči za trpežno, dobro delo po
najnižji ceni — Ponudi se tudi v tapeti-
ranje in dekoriranje dvoran in sob, ka-
tere tudi špalira. Osobito se priporoča za
delo na deželi.

Dežnike
in
solnčnike
v
največji izberi
priporoča
L. MIKUSCH, Ljubljana, Mestni trg 15.

FR. TOMEČ
pozlatar v Ljubljani, Strelške ulice št. 14
se priporoča preč. duhovščini in sl. ob-
činstvu v izvršitev vseh pozlatarskih del
in prenavljanja altarjev, tabernakeljev,
križevih potov, podob svetnikov itd. za-
gotavlja trpežno, natančno delo in nizko ceno.

Alojzij Erjavce pr. Zor
čevljar — Ljubljana, čevljarške ulice 3
se priporoča prečastiti duhovščini in
sl. občinstvu v naročevanje
raznovrstnega obutala
katero izvršuje od najpreprostejšega
do najfinišnega, iz zanesljivega blaga
prav trpežno in cenó.

Anton Presker
krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta 10
priporoča se čast. duhovščini in sl. občinstvu
za izdelovanje vsakovrstne obleke.
V zalogi ima
narejene obleke
za gospode in dečke, dalje površnike, ne-
premočljive haveloke, haveloke iz veljblo-
dove dlake (Kameelhaar), mantile in
plašče za gospe itd.
Naročila za izdelovanje oblek po meri
izvršujejo se točno in po poljubnem kroju.
Za dobro blago se jamči.

Tapetniška kupčija
OBREZA
v Ljubljani, Šelenburgove ulice 1
dobroznana preč. duhovščini, priporoča
svoje izvrstne
modroce na peresih
(Federmatratzen) po 10 gl., nadalje žim-
nec, divane in vsa v tapetniško
obrt spadajoča dela.

V Ljubljani le na Starem trgu 21 v
Rudeževi hiši pri
Jakobu Zalazniku
dobiva se vedno svež in ukusen kruh, fino na-
mizno in sladščičarsko pecivo iz različne moke
po nizki ceni. Dobijo se vsak dan raznovrstni štrukliji,
domača potvica tudi v kosih in kruh na vago. Pripo-
roča se za naročila ob primolijah, svatovščinah, imen-
dne in raznih slovesnostih.

Njega Svetost
papež LEO XIII.
sporočili so po svojem zdravniku prof.
dr. Laponi-ju g. lekarnarju G. PICCOLI-ju
v Ljubljani priručno zahvalo za do-
poslane Jim stekleničice

Tinkture za
želodec.
(Cena jedni stekleničici 10 kr.)
Imenovani zdravnik ter tudi mnogi
drugi sloviti profesorji in doktorji za-
pisujejo bolehamim
Piccolijevo želodčno tinkturo,
katera krepi želodec, povečuje slast, po-
spešuje prebavljenje in telesno odprje.

Naročila točno izvršuje proti povzetju
G. Piccoli,
lekarnar „pri Angelu“
v Ljubljani, na Dunajski cesti.

Ustanovljeno leta 1870.

Izdelava perila
za gospode, gospé in otroke
na debelo in drobno.

Cena in blago brez konkurence.

Oskrbni cele oprave za neveste.



Oskrbni oprave za novorojenčke.

Srajce za gospode,
beli chiffon, gladke na prsih,
brez ovratnika, brez manšet,
27 vrst
jedna od gld. 1-10 do 2-70
šest " 6-25 " 15-
Srajce za dečke,
v velikostih, sicer kakor gornje
jedna od gld. 1- do 1-40
šest " 5-75 " 7-75
Svitice za gospode,
6 vrst
jedne 80 kr. do gld. 1-40
šest gld. 4-50 do gld. 7-50
Dvanaest ovratnikov
od gld. 1-80 do 2-20.
Dvanaest manšet
od gld. 3-30 do 4-60.
12 predlog
(Vorhemden)
od gld. 3-25 do 5-
Za kraj brez graje in za točno postrežbo
jamči trdka

J. C. Hamann
v Ljubljani,

ki s perilom oskrbuje mnogo o. in kr.
častnikov in o. in kr. mornarico.

Cenike nemške, slovenske, laške pošilja
na zahtevo brezplačno. 8 9

Kwizdov
liniment proti protini
Mnogostavno preizkušeno, bolečine
olajšujoče domače sredstvo. Okrepčujoče
za vribanje pred in po dolgotrajnem tekanju.
Cena steklenici 1 gld. a. v. 1/2 stekl. 60 kr. a. v. G.
332 (20-16) **Glavna zaloga:** 6
Okrožna lekarna v Kornenburgu.
Dobiva se v vseh lekarnah.
Paziti je na varstveno znamko in zabera
naj se izrecno
Kwizdov
liniment proti protini

Schicht-ovo
patent-milo

z znamko „labud“ je
najboljše izmed katerega-
koli mila.

Sidro
Liniment. Capsici comp.

18-5 z lekarni Richter-jeve v Pragi 296

priznana izvrstno bolečine olajšujoče ma-
zilo je dobili posodica po 40 kr., 70 kr. in 1 gld. v
vseh lekarnah. Zahteva naj se to sploh priljubljeno
domače zdravilo kar kratko kot 726 70-24

Richter-jev liniment s „sidro“

ter sprejme iz previdnosti le v steklenicah z
znano varstveno marko „sidro“ kot pristno.

Richter-jeva lekarna
pri zlatem levu v Pragi.



Naznanilo in priporočilo.

Preč. duhovščini in sl. občinstvu z mesta in na de-
želi javljam najljubše, da sem po potresu 16. aprila
opustil prodajalnico v Gledališki ulici v Ljubljani, ter
imam odslej glavno zalogo 336 52-42

najraznovrstnejših klobukov



cilindrov, čepic,
slamnikov itd.

samo
na Starem trgu
(pod Trančo) št. 1
poleg čevljarskega mosta

Priporočam se ob jed-
nem v obilo nakupovanje
zagotavljajoč dobro blago
po nizki ceni.

Velesposkovanjem

J. SOKLIČ
v Ljubljani,
Stari trg. št. 1.

Domača tvrdka
Ana Hofbauer
v Ljubljani.

Velika zaloga
cerkvene obleke,
orodja
in posode.

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno
blago za bandera, baldahine, raznobarvne
plašče, kazule, pluviale, dalmatike, ve-
lume, albe, koretelje, prte itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema
tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popra-
vila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni
bandera in vso drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih
ozirati na domačo tvrdko ter ne uvažujejo tujih tvrdk, dru-
štev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo
ceno, zatrjuje, da bo hvala tudi za najmanjše naročilo.
Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča

Ana Hofbauer, 160 45-1
imejiteljica zaloge cerkvene obleke
v Ljubljani, Gledališke ulice 4.

Prečastito duhovščino in slav. občinstvo najljubše obveščam, da sem zopet
otvoril

krojaški obrt

v Ljubljani na Kongresnem trgu št. 3

kjer bodem vsprejemal naročila spadajoča v mojo stroko in je vestno, pošteno in natančno
izvrševal.

Priporočam se osobito prečast. duhovščini in zdatna naročila na vsakovrstno

duhovniško civilno obleko, talarje itd.

zagotavljajoč točno, ceno postrežbo in uporabo trpežnega, zanesljivega blaga.

Zahvaljujoč se za doslej mi izkazano naklonjenost prosim, da se mi ista ohrani tudi v
bodoče. — Vsa naročila tudi pismena naj se naslavljaajo na moj naslov v Ljubljano.

V Ljubljani, dne 24. februarja 1894.

J. N. Potočnik,
krojaški mojster.

Št. 109.

Razglas.

137 2-2

Visoka c. kr. deželna vlada v Ljubljani dovolila je z odlokom dne
25. januarja 1896, št. 7893

dva nova živinska semnja v Ložu

in sicer na dan 15. marca in 10. aprila vsacega leta; ako
je pa na isti dan praznik ali nedelja, ima se semenj vršiti na dan po
prazniku ali nedelji.

Prva ta živinska semnja bodeta

dné 16. marca in 10. aprila 1896.

Prodajalci in kupci se vabijo, ker je upati vsestranske udeležbe.

Mestno županstvo v Ložu,

dné 18. februarja 1896.

Lah, župan.

Dunajska borza.

Dné 28. februarja.

Skupni državni dolg v notah	100	gld.	95	kr.
Skupni državni dolg v srebru	100		95	
Avstrijska zlata renta 4%	122		10	
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101		30	
Ogerska zlata renta 4%	121		90	
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	98		80	
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	991		—	
Kreditne delnice, 160 gld.	376		69	
London vista	120		70	
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	59		— 1/2	
20 mark	11		79	
20 frankov (napoleonador)	9		57	
Italijanski bankovci	42		90	
C. kr. cekini	5		65	

Dné 28. februarja.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	151	gld.	50	kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	158		—	
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	193		25	
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99		10	
Tisine srečke 4%, 100 gld.	142		—	
Dunavske vravnave srečke 5%	128		—	
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	107		—	
Posojilo goriškega mesta	112		—	
4% kranjsko deželno posojilo	98		35	
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99		25	
Prioritetne obveznice državne železnice	223		—	
" južne železnice 3%	167		25	
" južne železnice 5%	130		40	
" dolenskih železnice 4%	99		50	

Kreditne srečke, 100 gld.	198	gld.	—	kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	136		—	
Avstrijskega rudičnega križa srečke, 10 gld.	18		40	
Rudolfove srečke, 10 gld.	23		75	
Salmove srečke, 40 gld.	68		—	
St. Genois srečke, 40 gld.	72		50	
Waldsteinove srečke, 20 gld.	54		—	
Ljubljanske srečke	22		—	
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	171		—	
Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gld. stv.	3480		—	
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	450		—	
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	96		25	
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	63		—	
Montanska družba avstr. plan.	85		—	
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	163		—	
Papirnih rubljev 100	125		12	

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri šrebanjih, pri izrebanju
najmanjšega dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostih
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.